

שמה תאמר, כי מה שנאמר "המקריב אותו" מתייחס להמשכו ויש לקוראו "המקריב אותו" – לא יחשב וללמד שהכהן המקריב אותו לא יחשב עוד בכהונה ויפסל מלכהן, אין לומר כן, שהרי נאמר "המקריב אותו לא יחשב" ולמדנו **זבחה הכתוב מדבר** שהוא נדון ב"לא יחשב", ואינו **מדבר בזבחה**, שאין הכהן הזובח נפסל מלכהן כי אין הוא נדון ב"לא יחשב"!

"לא יחשב" – לא יערב בו מחשבות אחרות, כט-א

שאין הקרבן מתפגל אלא אם חישוב בו מחשבת "חוץ לזמנו" בלבד, שרק בזו יש חיוב כרת על אכילתו, אבל אם חישוב מעבר למחשבת "חוץ לזמנו" עוד מחשבת פסול אחרת כגון מחשבת "חוץ למקומו" שאינה מפגלת אלא פוסלת בלבד, יצא הקרבן מידי פיגול ואין חייב על אכילתו כרת.¹

"פיגול" – זה מחשבת חוץ למקומו, שאף בו נפסל הקרבן.

הדם המתירות שהזריקה היא האחרונה בהם, אף **הרצאת פסול** קביעת הפיגול בו אינה אלא עד שיקריבו כל מתיריו, ואין הקרבן נקבע בפיגול אלא לאחר כל ארבע עבודות הדם. [ולשון "מתיריו" ולשון "הרצאת פסול" בקרבן שנפסל אינו אלא לשון מושאלת, שהרי אין "הרצאה לפסול", וכן אין "מתיר" לקרבן שנפסל, אלא הכוונה לזריקת הדם, שהיא המרצה והמתירה בקרבן כשר, ובקרבן פסול מכונה הזריקה "מרצה לפיגול"].

"המקריב" – בהקרה הוא נפסל, דהיינו: מה שמחשב בו בשעת הקרבה מחשבת אכילה חוץ לזמנו הוא הפוסל בו, ואינו נפסל אם לא חישוב דבר זה ורק בפועל אכלו ביום השלישי, וכך נדרש הפסוק: "לא ירצה המקריב", לא תהא זריקת הדם מרצה אם הקריבו במחשבה על מנת לאוכלו חוץ לזמנו.

כתב לאו על אוכל בשר שנפסל במחשבת חוץ למקומו, וכיון שכן, הרי שאף אם נפסל הקרבן מיד על ידי מחשבתו, עדיין לא חל בו פסול זה של פיגול לעבור עליו בלאו הנוסף, ולזה צריך שיחול שם פיגול בקרבן על ידי שקרבו כל מתיריו. ועוד הוסיף לבאר, על פי מה שכתב בכתיבי הגרי"ז, כי בפיגול, מלבד הפסול שחל בקרבן ככל פסולי המוקדשין, חל פסול נוסף בבשר, ואם כן אף במחשבת חוץ למקומו חל פסול זה ולכך יש בו לאו נוסף מעבר ללאו של פסולי המוקדשין, ופסול זה חל רק בזריקה שקרבו כל מתיריו והורצה לפיגולו.

חוץ למקומו אם לוקה, האם דין זה שצריך שיקרבו כל מתיריו נאמר לגבי עצם פסול הקרבן שאינו נפסל כלל במחשבה עד שיקרבו כל מתיריו, ובין במחשבת "חוץ לזמנו" בין במחשבת "חוץ למקומו" נאמר דין זה ואינו לוקה, או שפסול הקרבן עצמו חל מייד כשחישוב, ורק שלענין פיגול היינו ב"חוץ לזמנו" שיש בו כרת נאמר דין זה שאין הפיגול חל לחייבו כרת עד שיקרבו כל מתיריו. והביא את דברי הגמרא בתחילת מעילה, שמבואר שם שבין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו הזריקה היא המרצה לפיגול, והיינו שאין הפסול חל כלל עד שיקרבו כל מתיריו.

אולם החזו"א (מכשירין, סימן י' ס"ק ד') כתב, כי ודאי האוכל לאחר המחשבה קודם הזריקה לוקה, שכשם שבכל הקרבנות הפסולים מחיים עובר עליהם משום "בל תקדישו" ואינם צריכים הרצאה לעבור עליהם בלאו, הוא הדין לגבי פסול של מחשבת פסול שעובר על אכילתו מיד, ואין לומר שפסולים אלו של מחשבה אינם חלים כלל קודם הרצאה שהרי דינם להישרף מיד אף בלא שנוקד הדם, ובהכרח שכבר חל פסולם מיד. ורק לענין חיוב כרת אמרה תורה שלא חל פיגול במחשבת חוץ לזמנו עד לאחר הזריקה.

ויעויין בגמרא לקמן [פד ב] שענין מרצה לפיגולו נאמר רק ב"חוץ לזמנו" ולא ב"חוץ למקומו". ואמר בזה הגרי"ז, שאף אם חל פסול בקרבן מיד כשחישוב, מכל מקום שייך לומר אף ב"חוץ למקומו" שהזריקה מרצה לפיגולו, כיון שמלבד האיסור שיש באכילת קרבן שנפסל ככל איסור אכילת פסולי המוקדשים, יש איסור נוסף של אכילת בשר שנפסל משום פיגול, וביאר המנחת אברהם, שהרי הרמב"ם [נהלכות פסולי המוקדשין, פרק י"ח הלכה ג'] כתב כי באכילת פסולי המוקדשים יש לאו של "לא תאכל כל תועבה" ואילו בפיגול כתב [שם, הלכה י"] שיש לאו מיוחד של "לא יאכל כי קדש הם", וכן בספר המצוות לרמב"ן [הוספות על ל"ח, ל"ח ה']

1. הקשה הגרי"ז, מאחר וחישוב מחשבת פסול נוספת מלבד מחשבת הפיגול, נמצא, שלא נעשו כל עבודות הדם בהכשר, ולעיל אמרה הגמרא ש"הרצאת כשר כך הרצאת פסול", שאין הקרבן נעשה פיגול אלא אם קרבו כל מתיריו בהכשר, ואם כן מדוע צריך לימוד מיוחד לזה שמחשבות מוציאות זו מזו?

ותירץ, כיון שאין מחשבה פוסלת אלא בדבר הראוי לעבודה, ולאחר שחישוב מחשבת פיגול כבר אין הקרבן ראוי לעבודה, לכן אין מחשבת הפסול שמחשב לאחר מכן נתפסת לפסול את הקרבן, ואין כאן חסרון של "קרבו כל מתיריו", ולכך צריך פסוק מיוחד ללמד שיש פסול חדש, משום "מחשבות מוציאות זו מזו". ולפי זה נמצא, שבאופן שהקדים את מחשבת הפסול ורק לאחריה חשב מחשבת פיגול, שבוה כבר נפסל הקרבן על ידי מחשבת פסול הראשונה, הרי שאין צריך בזה לדין של "מחשבות מוציאות זו מזו", ובלאו הכי לא יהיה פיגול משום שלא קרבו כל מתיריו בהכשר.

עוד תירץ, שמחשבת "חוץ למקומו", היות ולמדנו שמצטרפת עם מחשבת "חוץ לזמנו" לשיעור אחד, הרי שאף היא נחשבת מחשבת פיגול, ואין היא מהוה חסרון של "קרבו כל מתיריו", ורק אם היה פסול אחר יש חסרון זה.

עדיף לדורשו לגבי "חוץ למקומו" [כיון שתיבת "ממנו" הממעטת את אחד מהם מכרת סמוכה לתיבת "פיגול" אשר ממנה למדנו "חוץ למקומו"]. לא תירצה הגמרא תירוץ זה שעדיף לדרוש כרת לגבי "חוץ לזמנו" מפני שדומה לנותר בז"ב, כי עדיין לא ידעה הגמרא שהמקור לחיוב כרת הוא מ"נותר".

אמר ליה רב פפא לרבא: לדירך שבין "חוץ לזמנו" ובין "חוץ למקומו" נלמדים מהפסוק שבפרשת צו, הפסוק של "ואם האכל יאכל ביום השלישי" דפרשת קדושים תהיו – מאי דרשת ביה, הרי אין הוא נצרך ל"חוץ למקומו"?

אמר ליה רבא: הפסוק ההוא **מיבעי ליה** ללמד שמחשבת "חוץ למקומו" פוסלת רק אם חישב לאכול במקום **שהוא "משולש", בוריקת דם, ובאכילת בשר, ובהקטרת אימורין.**⁽³⁾ והיינו מקום הראוי לשלושת הדברים האלו בזמן היתר הבמות, שהוא חוץ לעזרה בקדשי קדשים הנאכלים בעזרה, או חוץ לעיר בקדשים קלים הנאכלים בכל העיר, כיון שבזמן היתר הבמות היה זה מקום הראוי לכל שלשת אלו הדברים. אבל אם חישב לאכול בתוך ההיכל, שאין הוא מקום הראוי לאכילת בשר

"יהיה" – עשה הכתוב למחשבת "חוץ לזמנו" ומחשבת "חוץ למקומו" היה אחת⁽²⁾, מלמד, שעל אף שאין מחשבת פסול פוסלת אם חישב על אכילת שיעור של פחות מכזית, מכל מקום אם חישב לאכול שיעור של כחצי זית "חוץ למקומו" וחצי זית "חוץ לזמנו" **שמצטרפין שתי המחשבות **זה עם זה** לפסול את הקרבן.**

"והנפש האוכלת ממנו עונה תשא" – הרי זה בא למעט, שרק אחד מבין שני אלו הפסולין של "חוץ למקומו" ו"חוץ לזמנו" יש חיוב כרת על אכילתו, ולא שנים אלו. ואיזה שחייב עליו כרת? – זה "חוץ לזמנו", כיון דגמר גזירה שוה של "עון – עון" מ"נותר", דדמי ליה ל"חוץ לזמנו" בז"ב. כשם שבנותר חייב כרת על אכילתו, הוא הדין ב"חוץ לזמנו". ומאחר ש"חוץ לזמנו" דומה ל"נותר", ואילו "חוץ למקומו" אינו דומה לו, או דורשים את הגזירה שוה לגבי "חוץ לזמנו" ולא לגבי "חוץ למקומו".

נלעיל, בתחילת הסוגיא שלמד רבא את "חוץ לזמנו" ו"חוץ למקומו" מפסוק זה, ושאלה הגמרא מדוע העדיף לדרוש את החיוב כרת לגבי "חוץ לזמנו" הרי

שהוא מקום הראוי לכל שלשת הדברים, לנתינת דם, להקרת אימורים, ולהקטרת בשר. אבל אם חישב בדמים הניתנים על מזבח הפנימי שאינו ראוי אלא למתן דם, אין המחשבה פוסלת בזה.

ב. אין המחשבה פוסלת אלא אם עמד הכהן בעת שחשבה במקום המשולש, היינו בתוך העזרה, שהיא המקום הראוי לשלושת אלו, אבל אם עמד חוץ לעזרה ושחט את הקרבן בסכין ארוכה הנכנסת לתוך העזרה, וחישב מחשבת פסול בעת השחיטה, אין מחשבה זו פוסלת.

וכתב המקדש דוד [סימן ל"ג אות א'], שלכאורה לפי השיטה הסוברת שביד הבעלים לפגל בשחיטתם, הרי רק באופן שיעמוד בתוך העזרה וישחט במחשבת פיגול יפגל את הזבח, אבל אם יעמוד חוץ לעזרה וישחט בסכין ארוכה במחשבת פיגול לא יתפגל הזבח, כיון שיש לו לעמוד במקום המשולש. ולפי זה כתב לתרץ את קושיית העולם בסוטה, שלכאורה תמיד יש בידה למנוע את בדיקתה במים על ידי שתפגל את מנחתה! אלא, מאחר ומעמידים את הסוטה בשער נקנור, שלא נתקדש בקדושת העזרה, אין בידה לפגל במחשבתה, כיון שאינה עומדת במקום המשולש.

ג. אין מחשבת זריקת דם חוץ למקומו פוסלת אלא אם כן חישב לזרוק את הדם במקום שדם ובשר ואימורים נפסלים בו, וכגון מחשב לזרוק דם קדשים קלים חוץ לירושלים, או דם קדשי קדשים חוץ לעזרה.

ד. אין מחשבת זריקת הדם חוץ לזמנו פוסלת אלא אם

ובעיקר קושיית הגרי"ז, עיין בספר **שלום רב** שהביא בשם ה"תוספת קדושה", שדין זה של "כהרצאת כשר הרצאת פסול" אין ענינו שלא יהיה בקרבן פסול נוסף מעבר לפיגול, אלא ענינו הוא רק שצריך שיגמרו כל הד' עבודות ושירוק הדם בשביל שיחול הפיגול, וגם אם נעשו הד' עבודות בפסול יחול הפיגול. ולכן, לולי הלימוד של "מחשבות מוציאות זו מזו", היה חל הפיגול אף באופן שחישב מחשבת פסול נוספת. ועל זה בא הפסוק "לא יחשב" שמחשבות מוציאות זו מזו. ולפי זה כתב המנחת אברהם, יש לומר שדין זה של "מחשבות מוציאות זו מזו" אינו דין חדש, אלא שלמדנו בזה שלדין "כהרצאת כשר הרצאת פסול" לא די במה שנעשו כל עבודות הדם כבקרבן כשר, אלא צריך שיקרב המתיר "כמצוותו", והיינו ללא שום פסול אחר מעבר למחשבת הפיגול.

2. **הרמב"ן** בספר המצוות [שכחת הלאוין, ל"ח ה'] האריך לבאר שמחשבת חוץ למקומו ומחשבת חוץ לזמנו ענין אחד הן, ורק שמיעטה תורה את מחשבת חוץ למקומו מעונש כרת באכילתו. והוכיח כן מדרשה זו של "יהיה", "שמצטרפין זה עם זה, בין לפסול מחשבה בין למלקות באכילתו. שלא מיעט הכתוב ממנו אחד ולא שנים אלא מן הכרת בלבד".

3. בביאור ענין "מקום המשולש" מלבד מה שפירש בזה רש"י, כתבו **התוספות** כמה פירושים:

א. אין מחשבת פוסלת אלא בדם הניתן על המזבח החיצון,

במחשב באחת מארבעת עבודות הקרבן על מנת לאכול מזבח ביום השלישי הכתוב מדבר, שנעשה הקרבן פיגול על ידי כך.

או אינו פירוש הפסוק אלא כפשוטו, באוכל מזבח ליום שלישי, שנעשה פיגול מחמת כן?⁽⁵⁾

אמרת, אי אפשר לומר כן, כי האם יתכן לומר: אחר שהוא כשר, שנעשו כל עבודותיו כתיקונן, יחזור ויפסל על ידי אכילה ביום השלישי?⁽⁶⁾

אמר לו רבי עקיבא לרבי אליעזר: הן, מצינו בזב וזבה, שדינם לספור שבעה ימים נקיים מזיבה ולטבול ביום השביעי, ולהיטהר. וכן מצינו באשה שראתה דם ביום אחד מתוך אחד עשר יום הראויים לימי זיבתה, שדינה להיות שומרת יום אחד נקי מדם כנגד יום שראתה בו דם, ויכולה לטבול כבר בבוקר של היום ש"שומרת" בו, כיון שמקצת היום ככולו, ונחשב לה תחילת היום ככולו לענין טהרתה, והרי היא טהורה מיד לאחר טבילתה [אלא שאסור לשמש עמה במשך כל היום, שמא תראה דם בהמשך היום, ואז היא תסתור את טהרתה למפרע], ששני אלו הן בחזקת טהרה [זב וזבה] — אף קודם שמלאו שבעת ימים.⁽⁷⁾ שומרת יום — מיד כשטבלה], ואף על פי כן, כיון שראו, סתרו טהרתם למפרע,

והקטרת אימורים כלל, לא נפסל הקרבן במחשבה זו.⁽⁴⁾

ומקשינן: תיפוק לי דין זה של מקום המשולש מקרא קמא שבפרשת צו, שנאמר בו "אם האכל יאכל" וממנו למדנו גם פסול של "חוץ למקומו", ומדאפקיה רחמנא שם את "חוץ לזמנו" בלשון "שלישי" יש לנו ללמוד מזה על "חוץ למקומו" שיהא במקום המשולש?!

ומתריצין: אמר רב אשי: אמריתיה לשמעתיא זו קמיה דרב מתנה ושאלתיו שאלה זו, ואמר לי: אי נבוא לדרוש מהתם מפרשת שמיני, הוה אמינא לדרוש כך: "שלישי" שענינו מקום המשולש, הרי הוא פרט, שדווקא מקום המשולש ולא מקום אחר. ואילו "פיגול" הרי הוא כלל, שמועילה מחשבה על כל מקום, ונמצא שנעשה כלל מוסף על הפרט, ואיתרבו בזה שאר מקומות, שאף בהם מועלת מחשבת המקום. לכן קא משמע לן תיבת "שלישי" שבפרשת צו, שלא מועילה מחשבה אלא על מקום המשולש.

תנו רבנן: נאמר בתורה "ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמנו פיגול יהיה":

אמר רבי אליעזר כוף אזנך לשמוע —

והראב"ד בתורת כהנים [פרשת צו, פרק י"ג הלכה ה'] כתב לפרש את דברי תורת כהנים שם, שהמקור לפסול מחשבת חוץ למקומו הוא מחמת שזמן פוסל את הבשר באכילה לענין "נותר", ומחיצה פוסלת את הבשר לענין "ירצא", הרי כשם שהזמן, מחשבה פוסלת בו, אף מחיצה, מחשבה פוסלת בה. ומבואר בדבריו, שהפסול בחוץ לזמנו תלוי בזמן הפוסל משום "נותר", והפסול של חוץ למקומו תלוי במקום הפוסל משום "ירצא".

5. עיין בקרן אורה [בד"ה וכי], שמבואר בדבריו שכוונת הגמרא שיפסל מחמת החטא שאכל נותר ולא מחמת שנעשה הבשר נותר.

6. הקשה השפת אמת, אמנם אין הסברא נותנת שיחזור ויפסל לאחר שהוכשר, אבל מכל מקום, יש לנו להעמיד הפסוק כפשוטו, ולומר שפסול מחשבת אכילת חוץ לזמנו יחול רק אם לבסוף קיים מחשבתו ואכל ממנו ביום השלישי, וכשם שלענין דין שיקרב המתיר כמצוותו אמרנו שהוא תנאי בפיגול, שאינו חל אלא אם כן נעשו לבסוף כל עבודותיו בהכשר, וכאשר נעשו בהכשר חל הפיגול למפרע, הוא הדין לגבי אכילת יום שלישי, יחול הפיגול למפרע אם אכל ביום השלישי?!

7. כן משמע מפירוש רש"י, שהעמיד את זב וזבה באופן

חישב לזרוק הדם בזמן ששלשתם פסולים בו, והיינו יום השלישי בקדשים קלים, שהוא זמן שאף הבשר נפסל בו מאכילה. אבל אם חישב לזרוק דם קדשים קלים למחר, אין זה פוסל כיון שזמן זה עדיין ראוי לאכילת הבשר.

4. כן פירש רש"י, שעיקר הלימוד הוא שתוך ההיכל לא נחשב "חוץ למקומו". והקשה הגרי"ז, שלכאורה הפסול של "חוץ למקומו" הוא במה שמחשב לאוכלו במקום שאם היה יוצא לשם הבשר היה נפסל משום "ירצא", והיינו חוץ לעזרה בקדשי קדשים וחוץ לירושלים בקדשים קלים, ואם כן, אף אם נאמר שההיכל אינו מקום לאכילת קדשים, אבל מכל מקום, אם נכנס לשם הבשר, הוא אינו נפסל משום "ירצא", ואם כן מדוע צריך פסוק למעט את ההיכל לענין מחשבת חוץ למקומו, והרי בלאו הכי אין לו להיפסל בזה משום שאין ההיכל מקום הפוסל ב"ירצא"?!?

ועיקר דבר זה, שמחשבת חוץ למקומו תלויה במקום הפוסל משום "ירצא", מוכרח ממה שמבואר בגמרא לקמן [נו ב], לגבי מחשבת חוץ לזמנו, שאם חישב לאכול אור ליום השלישי פטור, כי הגם שאין זה זמן אכילת קדשים קלים, מכל מקום, כיון שאין הבשר נפסל משום "נותר" עד לבוקר יום שלישי, אין מחשבת פיגול אלא במחשב לאכול בזמן שבו נפסל הבשר משום נותר. ואם כן, הוא הדין לגבי מחשבת חוץ למקומו, שיש לה להיות תלויה במקום הפוסל משום "ירצא".

בן עזאי אומר: תיבת "אותו" כך נדרשת: "אותו", מזה תלמוד לומר? לפי שנאמר "כי תדור נדר, לא תאחר לשלמו", יכול אף מאחר להביא את נדרו יהיה קרבנו ב"לא ירצה"? תלמוד לומר "אותו". ודורשים בזה "אותו", היינו פיגול, בלא ירצה, ואין המאחר נדרו בלא ירצה⁽¹⁰⁾.

אחרים אומרים: מכאן אנו למדים שמדבר הכתוב במחשב לאכול ביום השלישי, שנאמר "לא יחשב" והוא מיותר, שהרי כבר נאמר "לא ירצה, אלא ללמדך: במחשבה הוא נפסל שהיא מלשון "לא יחשב" ואינו נפסל בשלישי. ואמר הכתוב, המקריב אותו לא יחשב במחשבה זאת.

ומקשינן: **ובן עזאי,** שדרש מתיבת "אותו" למעט מאחר נדרו, דין זה דבזבח הכתוב מדבר ואינו מדבר בכהן, מנא ליה?

ומתריצין: **אי בעית אימא,** נפקא ליה מדאחרים, ממה שהוצרכנו למעט שאין הזבח נפסל מחמת אכילת ביום השלישי, יש להכריח שהפסוק מדבר על פסול הזבח, ולא על פסולו של הכהן, כי מדוע יפסל הכהן שלא חטא מחמת חטאו של האוכל ביום השלישי.

ואי בעית אימא, מדכתיב "לא ירצה" ולשון "לא

יש לזב זובה להתחיל למנות ז' ימים מתחילה, וכמו כן בטלה טהרתה של השומרת יום למפרע, ואדם או כלים שנגעו בה באותו יום לאחר שטבלה אף קודם שראתה, הרי אלו טמאים מחמתה למפרע.

אף אתה אל תתמה על קרבן זה, שאף על פי שהוכשר, שכל עבודותיו נעשו בהכשר, שיחזור ויפסל מחמת אכילה חוץ לזמנה.⁽⁸⁾ ואם כן, אפשר לפרש הפסוק כפשוטו, שאם אכל מבשר הזבח ביום השלישי, הרי זה נעשה פיגול!?

אמר ליה רבי אליעזר לרבי עקיבא: יש לך ללמוד מהכתוב מדבר במחשב לאכול ביום השלישי, שהרי הוא אומר בהמשך "לא ירצה המקריב", ודורשים בזה שבשעת הקרבה הוא נפסל, והיינו שאין הקרבנו מרצה, ואינו נפסל באכילתו ביום השלישי.

או אינו כוונת הכתוב האומר "המקריב" אלא זה כהן המקריב במחשבת פיגול, שאינו כשר עוד לכהונה, והיינו, שמלבד מה שלמדנו פסול מחשבה, נלמד גם דבר זה⁽⁹⁾ –

כשהוא אומר "המקריב אותו לא יחשב", ולא כתב "המקריב לא יחשב", למדנו מתיבת "אותו" למעט, ולומר, **זבחה הוא מדבר שנפסל, ואינו מדבר בכהן.**

שכבר היו טמאים וטהרתם כעת תלויה ועומדת, ולכן אם נטמאו סותרים טהרתם, ומה שאין כן לגבי אכילת יום שלישי, שהקרבן הוכשר לגמרי, ואין הכשרו תלוי עוד בכלום, וכיצד יפסל על ידי אכילת יום שלישי?

וכתב, שאפשר לומר, שכוונת רבי עקיבא היא לשאול שנעמיד הפסוק באופן שאין המחשבה פוסלת אלא אם כן אכל לבסוף ביום השלישי, ולזה הוכיח מטומאה, כשם שבה שייך שתיסתר טהרתם למפרע כיון שהיא תלויה ועומדת, אף כאן יפסל הקרבן למפרע, כיון שהכשרו תלוי ועומד באי אכילה ביום השלישי.

9. מבאר השיטה מקובצת, מאחר ולמדנו כאן פסול כהן, בהכרח שחל הפסול משעת הקרבה, ואי אפשר לומר שכוונת הגמרא לשאול שיפסל הכהן על ידי אכילת הבעלים חוץ לזמנו, כי אין סברא שיפסל הכהן מחמת כן, אלא בהכרח פסול הכהן בא מחמת מחשבת פסול שחישב, וכיון שנאמר בהמשך הפסוק "ואוכליו עונו ישא", הרי שמלבד מה שנפסל הכהן למדנו שאף הזבח נפסל.

10. תמהו התוס' [בד"ה ואין], למה לנו פסוק לדבר זה, וכי מדוע נסבור שהמאחר נדרו יהיה ב"לא ירצה"? והשיטה

שהתחילו למנות ד' או ה' ימים ואחר כך ראו, שסותרים את הדימים שמנו עד עתה. והתוס' [בד"ה וכיון] הקשו, הרי כל זמן שלא מלאו ז' ימים של ספירה אין הם בחזקת טהרה עדיין! ולכן פירשו התוס' שבזב זובה מדובר באופן שהגיע יום שביעי שלהם, וטבלו בתחילת היום, ואם ראו קודם שקיעת החמה סתרו טהרתם למפרע, וכמו בשומרת יום לאחר טבילתה.

8. בעיקר הוכחת הגמרא מטומאה הקשה הגרי"ז, שהרי דין הזבה לספור ז' ימים נקיים, ואמנם יכולה לטבול בתחילת היום משום שמקצת היום ככולו, אבל אם ראתה קודם שקיעת החמה הרי התברר שלא היה יום זה נקי, ולא היתה טהורה מתחילה, ואם כן, מה הדמיון בין זה לענינו, שנאמר שיפסל הקרבן למפרע!?

וביאר, כי הטעם שסותרת על ידי ראייה שלאחר הטבילה אינו משום שהתברר שלא היה כאן טהרה, אלא שיש דין סתירה, שענינו הוא, שאף על פי שהיתה טהורה כשטבלה, כיון שראתה דם לאחריה, סותרת את טהרתה למפרע. והוא שדימתה הגמרא טומאה לקרבן, שאף בקרבן יש לנו לומר שיפסל למפרע.

אולם, השפת אמת העיר על הוכחת הגמרא מטומאה, שיש לחלק בין טומאה לאכילת יום שלישי, כי בטומאה מדובר